

PIYANODA DEŞİFRE ÖĞRETİMİ PROGRAMININ MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ

THE EFFECT OF THE TEACHING PIANO SIGHT READING PROGRAM ON THE MUSIC
TEACHER CANDIDATES' ATTITUDE TOWARDS TO THE PIANO LESSON

M. Nevra KÜPANA¹

Öz

Bu araştırmanın amacı müzik öğretmeni adaylarına yönelik geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programının müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarına etkisini saptamaktır. Araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu (N=12) Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2010–2011 eğitim-öğretim yılında piyano eğitimine devam eden 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. “Kontrol gruplu öntest-sontest deseni” kullanılan araştırmada gruplar random yolu ile deney (n= 6) ve kontrol (n= 6) grubu olarak atanmıştır. Araştırmanın verilerini elde etmek amacıyla Piyano Dersi Tutum Ölçeği ölçme aracı olarak kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesiyle elde edilen sonuçlarda deney grubunun uygulama süreci sonunda kontrol grubuna kıyasla bağımsız değişken düzeyinde artış görülmüştür. Sonuç olarak piyanoda deşifre öğretimi programının müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde farklılaştırmada etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Piyano Eğitimi, Deşifre.

Abstract

The aim of this research is to test the effectiveness of the teaching piano sight reading program on the music teacher candidates' attitude towards to the piano lesson. The experimental method has been used for this research. Participants (N=12) in this research are third-year and fourth-year college students in piano performance majors during the 2010-2011 calendar year at the Department of Music Education at Marmara University. The experimental method is modeled on the Pretest-Posttest Control Group Design; students are assigned to two categories: the experimental group (n=6) and the control group (n=6). During the assessment process Piano Lesson Attitude Scale was used as the research tool. As a result, students in the experimental group demonstrated considerable improvement in term of attitude towards to the piano lesson. In sum, it showed that the program, which is prepared for this research, outstandingly enhances music teacher candidates' attitude towards to the piano lesson compared to the music teacher candidates who are educated with traditional methods.

Key Words: Music Education, Piano Education, Sight Reading.

¹¹ Dr., Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, nevra_kupana@hotmail.com

GİRİŞ

Müzik eğitimi, bireyin bilişsel ve devinişsel yönlerinin yanında özellikle duyuşsal yönünün gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Uçan, 2005). Piyano çalmak; bilişsel, devinişsel ve duyuşsal süreçlerin işe koşulduğu karmaşık bir etkinliktir ve üst düzeyde beceri gerektirir. Bu becerinin kazanılmasında piyano eğitimi en önemli faktördür (Gasıмова, 2010). Piyano eğitimi, müzik öğretmeni yetiştiren her kurumda bütün müzik öğretmeni adaylarına sunulmaktadır. Piyano eğitimi ile müzik öğretmeni adayları hem kendi müzik eğitimleri süresince kazanacakları müzik bilgisi için, hem de okul öncesi eğitim kurumlarından lise sınıflarındaki müzik öğretimine kadar gerekli olan piyano çalma becerilerini kazanmaktadırlar (Kasap, 2004).

Piyano eğitiminde piyanonun sevilmesi, piyano çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve piyano çalmaya yaşantıda yer verilmesi duyuşsal alanı kapsamaktadır (Özen, 2004). Piyano eğitim programının istenilen başarıyı gösterip göstermediğinin belirlenmesi ve öğrencilerin piyano dersindeki başarılarının artırılabilmesi açısından piyano dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi önem taşımaktadır (Tufan ve Güdek, 2008).

Tufan ve Güdek (2008) piyano eğitim programlarında duyuşsal alanı oluşturan ilgiler, tutumlar, değerleri eğilimler gibi hedef davranışların üzerinde yeterince durulmadığını belirtmişlerdir. Literatürde müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarıyla ilgili veriler incelendiğinde piyano eğitiminde duyuşsal boyutun yeterince gözetilmediği açıkça görülmektedir. Karabulut (2009) çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının kararsızlık yönünde olduğunu tespit etmiştir. Çevik ve Güven (2011) ise çalışmalarında müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının zayıf düzeyde olduğu sonucuna varmıştır. Aynı araştırmada müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine ilişkin tutumlarının; cinsiyetleri, önceden özel piyano dersi alıp/almamaları ile alttan piyano dersi olup/olmama durumuna göre anlamlı farklılıklar gösterdiği; ancak öğrencilerin piyano dersine ilişkin tutumlarının, sınıf düzeylerine ve yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği sonucuna varılmıştır. Gün (2007) çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları lise türüne göre piyano dersine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varmıştır. Bu çalışmalara göre müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu olarak değerlendirilemeyeceği söylenebilir.

İlk kez karşılaşılan bir müzik yazısını hazırlıksız olarak okuma ve çalma olarak tanımlanabilen deşifre, piyano eğitiminin başlangıcından itibaren öğrenciye kazandırılması gereken temel bir beceridir. Deşifre, hızlı ve doğru nota okumaya ve müziği öğrenmeye yardım eder; dolayısıyla, piyano çalışmalarını daha zevkli hale getirerek öğrencinin çalgısını sevmesini ve daha çabuk ilerlemesini sağlar. Piyanoda doğru ve kolay alıştırmayı öğrenen bir öğrencinin öğrenmeye ilgisi artar ve yeni parçaları deşifre etmekten çekinmez. Deşifre, öğrenciye daha geniş bir repertuar oluşturma, piyano edebiyatını daha yakından tanıma, teknik, stil ve yorum geliştirme gibi daha zengin olanaklar sunar. Ayrıca, öğrencinin başkalarından yardım almadan, müziği kendi kendine öğrenebilen bağımsız bir müzisyen haline gelmesi ve yaşamı boyunca zevkle müzik yapabilmesi için temel bir kaynak oluşturur (Çimen, 2001).

Tufan (2000) piyanoda iyi deşifre yapabilmenin öğrenciye yararlarını; çalışma zevki kazandırması, notaların okuma hızının artması nedeniyle çalgıda hızlı bir ilerlemenin sağlanması, başarabilmekten kaynaklanan ilgiyle yeni eserler tanıma merakı ve öğrenme isteğinin artması, piyano alanında yazılmış daha çok eserin tanınması, müzikalitenin gelişimine yardımcı olması, değişik çalgılara ve sese yapılan eşlikler ile bu alanlara yönelik eserlerin tanınması ve müzik kültürünün gelişmesine yardım ederek müzikten daha çok zevk alınması olarak sıralamıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının piyanoda iyi bir deşifre becerisine sahip olmalarının piyano dersine yönelik tutumlarına olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir. Böylece müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal davranış düzeylerinde artış sağlanacaktır. Bu araştırmanın amacı piyanoda deşifre öğretimi programının; müzik öğretmeni adaylarının dersine yönelik tutumları üzerindeki etkisini saptamaktır.

Araştırmanın problem cümlesini “Piyanoda deşifre öğretimi programının, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarına etkisi nedir?” sorusu oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki hipotezler test edilmiştir:

1. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur.

2. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

3. Kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

4. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği son test puanları ile kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği son test puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark vardır.

YÖNTEM

ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Deneme modelleri, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir. Bilimsel değeri en yüksek denemeler gerçek deneme modelleriyle yapılanlardır (Karasar, 2005).

Araştırmada gerçek deneme modellerinden “kontrol gruplu öntest-son test deseni” kullanılmıştır. Kontrol gruplu öntest-son test deseninde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Bunlardan biri deney, diğeri kontrol grubu olarak kullanılır (Karasar, 2005). Araştırmada gruplar random yoluyla deney ve kontrol şeklinde atanmıştır. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılmış bu nedenle örnekleme gidilmemiştir. Her iki grubun belirlenmesinde grupların özelliklerinin denk olmasına özen gösterilmiştir. Ancak Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda belirli sayıda 3. ve 4. sınıf öğrencisi olduğundan çalışmaya toplam olarak 12 öğrenci (Nt=12) katılmıştır. Deney (n=6) ve kontrol (n=6) gruplarının sayısı eşittir.

Deney grubunda dizgeli (programlandırılmış) öğretime göre hazırlanan “piyanoda deşifre öğretimi programı” kullanılarak 10 haftalık eğitim uygulanırken, kontrol grubunda öğretmen merkezli ve klasik öğretim sürdürülmüştür. Dizgeli öğretim bir sentezdir; tüm öğretim strateji, kuram, yöntem ve tekniklerinin derslerde nasıl kullanılacağına gösterildiği ve yapılandırılıp sunulduğu bir modeldir (Sönmez, 2004; Sönmez, 2009). Dizgeli eğitim modelinde temele alınan ilkeler aşağıda açıklanmaktadır (Sönmez, 2004):

1. Hiçbir kuram, öğrenme ve öğretmeyi tek başına tümüyle açıklayamamaktadır.
2. Her davranış yani bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezgisel özellikler tek bir kuram, yöntem ve teknikle kişiye öğretilmemektedir.
3. Her insan aynı davranışı aynı strateji, kuram, yöntem, teknik ve taktikle öğrenmemektedir.

4. İnsan tek bir etkinlikle öğrenememektedir. Pek çok etkinliği bir arada kullanınca davranışlar daha kalıcı olabilmektedir.

5. Davranışın düzeyi ve niteliği değişince farklı strateji, kuram, yöntem, teknik ve taktikler, akıl yürütme yolları işe koşulmalıdır.

6. Öğretimde ders değil ünite temele alınabilir. Bu ünitenin etrafında diğer derslerin hedef davranışları kazandırılabilir.

7. Öğrenciye bilgiyi bulup çıkarma, anlama, kullanma ve yeniden üretilip yaratma becerisi kazandırılabilir.

ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu (N=12), Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda 2010-2011 eğitim-öğretim yılında piyano eğitimine devam eden 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin denklikleri incelendikten sonra, yansız atama yöntemiyle (random) deney (n=6) ve kontrol (n=6) grupları oluşturulmuştur. Araştırma kapsamında 2010-2011 eğitim-öğretim yılı güz dönemi 3. ve 4.sınıf piyano dersinde dizgeli (programlandırılmış) öğretime göre hazırlanan 10 haftalık "piyanoda deşifre öğretimi programı" deney grubuna uygulanırken; kontrol grubunda var olan normal süreçte eğitim-öğretime devam edilmiştir. Her iki grupta deney öncesi ölçmeler yapılmıştır.

VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırma kapsamında duyuşsal alana yönelik olarak öğrencilerin piyano dersine karşı olan tutum düzeyini belirlemek amacıyla Doç. Dr. Sena Gürşen Otacıoğlu tarafından geliştirilen (2005) "Piyano Dersi Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçek, Emir'in (2001) sosyal bilgiler dersi için geliştirdiği ölçeğin Doç. Dr. Sena Gürşen Otacıoğlu tarafından (2005) piyano dersine uyarlanması ile hazırlanan tutum ölçeğinden elde edilmiştir. Faktör analizi yapılan ve tek faktör yüküne göre faktör yükü .30'un üzerinde olan maddelerden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .82 olarak hesaplanmıştır. Buna göre "Piyano Dersi Tutum Ölçeği" 28 maddeden oluşmaktadır.

UYGULAMA

Araştırmanın yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına yönelik dizgeli (programlandırılmış) eğitime göre 10 haftayı kapsayan ve 10 üniteden oluşan bir piyanoda deşifre öğretimi programı hazırlanmıştır. Programın hazırlanmasında öncelikle on haftalık konu seçimi yapılmıştır;

1. Deşifre ile İlgili Kavramlar ve İlkeler
2. Aralık Çalışmaları
3. Armoni Çalışmaları
4. Ritm Çalışmaları
5. Teknik Çalışmalar
6. Müzikal Çalışmalar
7. Müzikal Yapı Çalışmaları
8. Solo Eser Çalışmaları
9. Eşlik ile İlgili Kavramlar ve İlkeler
10. Eşlikli Eser Çalışmaları.

VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Kontrol Gruplu Öntest-Sontest Deney Deseni kullanılarak yapılan araştırmada veriler, hem bağımsız değişken açısından, hem de deney ve kontrol gruplarına göre iki şekilde sınıflandırılmıştır. Her değişkene ait deney ve kontrol gruplarından elde edilen öntest ve sontest verilerinin çözümlenmesinde ilişkili grup Wilcoxon testi uygulanmıştır. İlişkili iki örneklem üzerinden elde edilen ölçümlerin ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek için “Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi” kullanılır. Bu test, parametrik şartların sağlanamaması durumunda, bağımlı t testinin yerine kullanılan alternatifidir (Yiğit, 2007; akt. Yokuş, H., 2009). Ayrıca araştırmada belirlenen bağımsız değişkenler yönünden, deney ve kontrol gruplarının deney öncesi denkliklerini ve deney sonrası ulaştıkları son seviyeleri belirlemek amacı ile, öntestler ve sontestler üzerinde tek yönlü sınımayı gerçekleştirebilmeye yönelik “İlişkisiz Grup Mann Whitney U testi” kullanılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde araştırmanın hipotez sırasına göre Piyano Dersi Tutum Ölçeği'nden elde edilen veriler sıralanmış, tablolastırılmış ve yorumlanmıştır.

Hipotez 1 ile İlgili Bulgular ve Yorum

Hipotez 1. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur.

Tablo 1: Grupların Piyano Dersi Tutum Ölçeği Toplam Öntest Puanlarına Göre Yapılan İlişkisiz Grup Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	x	U	p
Deney	6	13.50	82.50	.379
Kontrol	6	17.50		

Grupların piyano dersi tutum ölçeği öntest puanlarına göre yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı ($p>.05$); bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının piyano dersi tutum ölçeği toplam öntest puanları açısından denk oldukları görülmektedir.

Hipotez 2 ile İlgili Bulgular ve Yorum

Hipotez 2. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 2: Deney Grubunun Piyano Dersi Tutum Ölçeği Toplam Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Deney Grubu Öntest-Sontest	Sıralamalar	n	x	p
Negatif	0		.00	
Pozitif	11	6	6.00	.005
İlişki	4		-	

Deney grubunun piyano dersi tutum ölçeği toplam öntest-sontest puanları arasında yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Bu sonuçlar, piyano

dersinde deşifre eğitimine yönelik uygulanan öğretim programının deney grubu öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde farklılaştırmada etkili olduğunu göstermektedir.

Hipotez 3 ile İlgili Bulgular ve Yorum

Hipotez 3. Kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği öntest puanları ile sontest puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 3: Kontrol Grubunun Piyano Dersi Tutum Ölçeği Toplam Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Kontrol Grubu	Sıralamalar	n	x	p
Öntest-Sontest				
Negatif	3	6	.00	.458
Pozitif	0		7.50	
İlişki	0		-	

Kontrol grubunun piyano dersi tutum ölçeği toplam öntest-sontest puanları arasında yapılan Wilcoxon testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$). Bu sonuçlar, normal sürece göre eğitim alan kontrol grubunun eğitim öncesi ve sonrası piyano dersine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığını göstermektedir.

Hipotez 4 ile İlgili Bulgular ve Yorum

Hipotez 4. Deney grubu piyano dersi tutum ölçeği sontest puanları ile kontrol grubu piyano dersi tutum ölçeği sontest puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark vardır.

Tablo 4: Grupların Piyano Dersi Tutum Ölçeği Toplam Sontest Puanlarına Göre Yapılan İlişkisiz Grup Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	x	U	p
Deney	6	21.00	32.50	.000
Kontrol	6	10.00		

Grupların piyano dersi tutum ölçeği toplam sontest puanlarına göre yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, gruplar arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark

bulunmuştur ($p<.001$). Bu sonuca göre, piyano dersinde deşifre eğitimine yönelik öğretim programının uygulandığı deney grubunun, böyle bir programın uygulanmadığı kontrol grubuna göre piyano dersine yönelik tutum düzeylerinin anlamlı düzeyde yükseldiği görülmektedir. Bu bulgu, piyanoda deşifre öğretimi programının öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde farklılaştırmada etkili olduğunu göstermektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Piyano eğitimi sürecinde deşifrenin belirli bir program çerçevesinde geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik olarak yapılmış araştırmalara rastlanmamıştır. Araştırmacı tarafından dizgeli eğitime dayalı olarak geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programının müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde farklılaştırmada etkili olduğu saptanmıştır. Böylece geliştirilen programın müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal davranış düzeylerini olumlu yönde geliştirmede etkililiği kanıtlanmıştır.

Otacıoğlu (2005) dizgeli eğitim modeline dayalı olarak piyano eğitim programı geliştirmiştir. Geliştirdiği programı kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulamış ve müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulmuştur. Bu araştırma gerçekleştirilen deneysel çalışmayı destekler niteliktedir; eldeki araştırmada dizgeli eğitim modeline dayalı olarak piyanoda deşifre öğretimi programı geliştirilmiştir. Geliştirilen bu program kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulanmış ve müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulunmuştur.

Piji (2006) dizgeli eğitim modeline dayalı olarak eşlik dersi programı geliştirmiştir. Geliştirdiği programı kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulamış ve müzik öğretmeni adaylarının eşlik dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulmuştur. İşlevsel piyano becerilerinden eşlik boyutunu ele alan bu araştırma gerçekleştirilen deneysel çalışmayı destekler niteliktedir; eldeki araştırmada dizgeli eğitim modeline dayalı olarak bir diğer işlevsel piyano becerisi olan deşifre ele alınmış ve piyanoda deşifre öğretimi programı geliştirilmiştir.

Geliştirilen bu program kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulanmış ve müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulunmuştur.

Yokuş, H. (2009) dizgeli eğitim modeline dayalı öğrenme stratejilerinin kullanılmasına yönelik etkinlikleri içeren piyano dersi öğretim programı geliştirmiştir. Geliştirdiği programı kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulamış ve müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulmuştur. Bu araştırma gerçekleştirilen deneysel çalışmayı destekler niteliktedir; eldeki araştırmada dizgeli eğitim modeline dayalı olarak geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programı müzik öğretmeni adaylarına uygulanmış ve müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulunmuştur.

Yokuş, T. (2009) dizgeli eğitim modeline dayalı olarak üstbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinlikleri içeren gitar dersi öğretim programı geliştirmiştir. Geliştirdiği programı kontrol gruplu öntest-son test deneysel desen yöntemine dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarına uygulamış ve müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulmuştur. Bu araştırma gerçekleştirilen deneysel çalışmayı destekler niteliktedir; eldeki araştırmada dizgeli eğitim modeline dayalı olarak geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programı müzik öğretmeni adaylarına uygulanmış ve müzik öğretmeni adaylarının duyuşsal gelişiminde deney grubunun lehine anlamlı farklar bulunmuştur.

Araştırmalardan elde edilen sonuçlar, bu araştırma kapsamında dizgeli eğitim modeline göre geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programının, bu tür uygulamalar için etkili ve kullanılabilir bir program modeli olduğunu destekler niteliktedir.

Araştırma elde edilen olumlu ve geliştirici sonuçlara dayanarak aşağıdaki öneriler ileri sürülmektedir:

Bu araştırmada geliştirilen “Piyanoda Deşifre Öğretimi Programı” 3. ve 4. sınıf müzik öğretmeni adaylarına güz döneminde 10 hafta boyunca uygulanmış ve programın başarıya ulaştığı kanıtlanmıştır. Geliştirilen program 1. ve 2. sınıf düzeylerine uyarlanarak müzik öğretmeni adaylarına uygulanabilir; piyano dersine yönelik tutum üzerindeki etkililiği deneysel çalışmalarla sınanabilir. Geliştirilen programın müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitiminde kullanılması önerilmektedir. Bu doğrultuda piyano dersinin içinde bu programa yer verilebilir.

Müzik öğretmeni adaylarına yönelik olarak daha uzun bir süreci kapsayan deneysel deşifre uygulamaları gerçekleştirilebilir. Diğer işlevsel piyano becerilerinin (eşlik yapabilme, transpoze edebilme, çökseslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma ve koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme) sistemli olarak öğretilmesine yönelik programlar hazırlanarak piyano ve eşlik dersine yönelik tutumlar üzerindeki etkileri araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Çevik, D. B., ve Güven, E. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 103-120.
- Çimen, G. (2001). Piyanoda deşifre öğretimine yaklaşımlar. *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), 445-452.
- Emir, S. (2001). *Sosyal bilgiler öğretiminde yaratıcı düşünmenin erişkiye ve kalıcılığa etkisi*. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gasımova, T. (2010). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25, 99-106.
- Gün, E. (2007). *Müzik öğretmeni adaylarının piyano derslerindeki başarı durumları ve başarılarını etkileyen faktörler*. Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karabulut, G. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1. ve 3. sınıf öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. basım). Ankara: Nobel.
- Kasap, B. T. (2004). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yardımcı çalgı piyano dersleri üzerine bir araştırma. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Otacıoğlu, S. G. (2005). *Müzik öğretmenliği piyano eğitimi dersi için bir model denemesi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (2), 57-63.
- Piji, D. (2006). *Dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının akademik başarıya, tutuma, yeterlik algısına ve kalıcılığa etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sönmez, V. (2004). *Dizgeli eğitim*. Ankara: Anı.
- Sönmez, V. (2009). *Program geliştirmede öğretmen elkitabı* (15. baskı). Ankara: Anı.
- Tufan, E., ve Güdek, B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (1), 75-90.

- Tufan, S. (2000). Pişano eğitiminde deşifre alışmaları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (3), 101-104.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (3.baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Yiğit, N. (2007). Bilimsel araştırmalarda nicel veri analizi ve yorum. D. Ekiz (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* (161-188). İstanbul: Lisans.
- Yokuş, H. (2009). *Pişano eğitiminde öğrenme stratejilerinin kullanılmasına yönelik etkinliklerin performans başarisına ve stbilişsel farkındalığa etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yokuş, T. (2009). *Gitar eğitiminde stbilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin performans başarisına etkisi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.